

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetésekkel öleső díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: **Megjelenik minden szombaton.** —:

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

ny. főigazgató.

Felelős szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

ügyvéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gál József ügyvéd irodája, hová a közlemények, hirdetések és előfizetési díjak küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyilttér sora 20 fillér

Karácsony küszöbén.

Istenem! kinek vannak most karácsonyi gondolatai?

Elmélkedjünk a békéről, mikor a háboru borzalmai megfagyasztják bennünk a vért? — Beszéljünk szereletről, mikor az elvadulásnak olyan tényeit olvassuk, amelyek az emberiséget évezedekre visszavetni látszanak?

Irjunk nagyképen kölcsönös megértésről, az egész világot átfogó humanizmusról, mikor ez a humánus világ állig fölfegyverkezve áll, az idegek a bizonytalan várakozás közepette már a megpattanásig feszülnek, mert nem tudjuk soha, mire ébredünk, mikor lövik ki az első ágyugolyót, mely a világot, ezt a puszkaporos magazint egyszerre lángborítja? . . .

. . . Karácsonyt csak poetikus szemmel lehet nézni! Képzelték el, mivé válik a vigiliás ünnep, ha a kínzó borzalom, meg a nyomor csöpi a poézist? . . .

Érzem, hogy az idén idegenné, érhetlenné lett előttünk szent Karácsony éjszakája!

Az idén sötétek maradnak az ablakok, nem világítanak onnan ki az angyal hozott karácsonyfa gyertyácai. — Az idén nem csilingelnek a gyermekkacajok, mert apuska homloka állandóan borult, hiszen kell a pénz a háborura. — Apuska váltóit ovatolják, a hitel megszűnt, a pörök kísértének, a szabó, a mészáros, a pék az árakat emeli. Az idén Pistuka nem kap lovat. Micike se aranyhajú babát, elvitte az árviz, a szélvész, a földrengés.

Istenem! kinek vannak most karácsonyi gondolatai?

Dehát el kelle következnie a megpróbáltatások napjainak is, mert pártossá lett a nemzet. A testvérgyűlölet lobogóbb lánggal ég, mint

bármikor. Magyar támadt neki a magyarnak. Az egoizmus, féktelen hatalomvágy vad szenvedélye üli orgáit. Es a nemzetnek egy része tud tapsolni az abszolutizmus anarchiájának. — Tollamat abba a tintába szeretném mártani, a melybe a híres *Magyari Istvánok, Zrinyi Miklóskok* mártották, hogy elmélkedjem az országban való sok romlások okairól. Mit keresne ugy-e a XX. században a XVI. század *prédikációs hangja*? Pedig az a hang a nemzetet a végromlástól mentette meg. Vajjon megment-e bennünket a mi *cinizmusunk*?

Akkor is voltanak bűnei a magyarnak, de volt még az emberekben lelkiismeret, amely a csapások lattára megmozdult — ma nincs mi-nek megmozdulnia.

Istenem! adj csak egyetlenegy karácsonyi érzést és gondolatot! . . .

. . . Nézzetek a kis Jézuska mégis beköszöntött hozzánk. Jóságos mosolya ott ragyog az arcán s nem engedi, hogy *gyűlölköz* illúziókat elsőpörje az élet nyomora, megvédi számunkra az utolsó égi lakót: *a reményt* . . .

Jöjj kicsi Jézuska! köszönts be a gyűlölködő, elvakult szivekbe. Köszönts be a kunyhókba, mosolyod varázsolja *kalácsosá* azt a fekete kenyeret, amely az egek erőitől, meg a hivatalos hatalmak telhetetlenségétől agyonnyargatott szegények kezében még megmaradt. Köszönts be a hatalmasok szívébe, adj nekik jobb belátást, hogy önző érdekeiken keresztül legalább egy pillanatra meglássák a lenn nyüzsgő milliók érdekeit. . .

Ha már a szörnyűséges történelmi erők föl vannak idézve, a szeretet és béke Istenének mosolya forrassa egyé ezt a nemzetet. Nagy

erőkifejtés előtt áll a nemzet. Népek, fajok állanak szemben egymással! Eljön hamarosan az idő, midőn *nemzetek lesznek, nemzetek vesznek*. Elvesznek, el kell veszniök azoknak a nemzeteknek, amelyek kirugták maguk alól az erkölcsi alapot. Mert ha kopott is már a modern ember szemében a régi mondás: minden ország talpköve a tiszta erkölcs — de azért igazság marad.

Nem a diplomácia fufangja, nem a hatalmas pénzforrások, sem a fegyverek hatalma fog a nemzetek életéről, haláláról dönteni, hanem az *erkölcsi hatalom*. Az egyéni, a családi társadalmi és mindenek fölött a *politikai erkölcs*.

Amíg örvendő szívvel tudjuk várni a kicsi Jézust, addig bizhatunk abban, hogy lesz erkölcsi tartalom az egyénben, a családban. — A társadalmi erkölcsöt ugyan már kikezdtették azok, akik pazar palotáikból, pénzes zsákjaik mellől gunyos arccal nézik le a rongyos istállót, de azért még lehet remélni a tömegek erejében. A politikai erkölcs rombadólése a legfájdalmasabb, mert nagy ideálokat soha föl nem támadó szent érzéseket ölt ki a nemzet szívéből.

Földreszállott Isten csak egy karácsonyi ajándékot kérünk tőle!

Valahogyan érezzük meg, hogy nagy időket élünk, hogy mindent elfeledő szertettben kell összesimulnia ennek a nemzetnek, hogy a rendkívüli időknél, rendkívüli érényeket kelle szülniök.

Érezzük meg, hogy a nemzetek nagysága az egyesek nagyságán, karakterén épül föl, s ezeknek a nagy lelkeknek a kialakítását egyedül az a bethellemi kised tudja elvégezni. — Mély, bensőséges, önfeláldozó munkától föl-

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

BUCSUZÓRA.

Harangoznak a templomba
Vasárnapra.
Ráborulok édesanyám kebelére
Bucsuzóra.

Nem megyek ma a templomba,
Hanem megyek messze, messze,
Ahol csak a sötét felhő
Borul rá a napkeletre

Elmegyek a falu között,
Meg se állok.
Az a sok szép rokolás lány, tudja isten
Minek jár ott?
Minek hajlik ki a virág
Fehér házak ablakából;
Eresz alól fecske madár
Miért repül olyan távol?

Hosszu gözös, csudagözös
Ugy elrohan.
Száll a füstje, barna füstje a mezőkön
Szép fodrosan.
Ott marad az édesanyám
Hegyek alján messze, messze,
Ahol csak a sötét felhő
Borul rá a napkeletre

Portik Andor.

A CSOK.

I.

— Szomjas vagyok — szól Lonzai Mici, Kósa Ferihez, aki a táncról kipirulva állt a leány előtt. A haját egy könnyed mozdulattal végigsimogatta, kifeszítette a derekát s a karját nyújtotta a leánynak.

A buffet a téli kertben volt s egy álmátagon megvilágított folyosón lehetett oda jutni.

A folyosón ebben a pillanatban senki sem volt. A férfi felhevülve szorította a karját a leány karjához s remegő hangon sugta:

— Micike!

A leány megrebbenve huzta ki a kezét a férfi karja alól s félénken kérdezte:

— Mit akar?

De ebben a pillanatban a férfi már heves átkarolla s megcsókolta az arcát.

A leány halkán föliskolított, a vér az arcába ömlött, majd hirtelen elfeledett s megszédült.

A férfi megriadva tartotta elibe a karját s esdekelve susogta:

— Micike . . . az Istenért! . . . örült voltam. Megrésztgitt a szépsége.

A leány hirtelen magához tért, kiegyenesedett, a szeme nedves volt, de szikrázott.

— Menjen! Takarodjék! — vágta a férfihez elfeladó hangon

A férfi a kezét összekulcsolta:

— Micike! Eszedezem! Elkábitott a szépsége . . .
— De ez . . . de így! — szaladt ki a leány száján a szó s hirtelen ernyedten esett le a jeje a mellére. Megindult, de alig lépett néhányat, a téli kertre nyíló ajtóban megjelent a völgyénye, Tasnádi, nagy nyugodt, komoly szöke ember volt.

Megdöbbenve nézett a leány arcába, hirtelen megfogta a leány kezét s egy pillantást, veleit Kósára, aki zavartan igazgta a kezén a keztyűjét.

— Micike! A maga széme tele van könnyel?

A leány mosolyogni próbált, de az arca csak kinlódva derengett. A szemét lesütötte s a félénk szárnyveréssel röpített ki a száján.

— Semmi . . . Egy kicsit rosszul lettem . . . Kósa a buffetbe kísért.

Tasnádi pillantása rávillant a leány arcára, majd egy hosszú kérdő pillantással nézett a Kósa arcába, aki zavartan mosolygott.

A leány odaadón dugta be a kezét a Tasnádi karjába s nyugalmat visszanyerve mondta Tasnádinak:

— Kísérjen a mamához . . . Haza megyek.

Tasnádi nem szólt, de belül kinos tűz égte.

A kocsiiban a leány a kezéhez érintette a kezét s odaadóbban, melegebben bujt hozzá, mint valaha.

Tasnádi megremegett. Még sohasem volt hozzá ilyen a leány. Igaz, hogy ő is tartózkodó volt. Mint azok a férfiak, akik a lelkeket egészen adják, ő is nagyon szűkszávu volt és bátoralan a szerelmében.

A leány néha nagy, nyílt, bársonyosan égő, kérdő pillantással nézett reá, a mikor, a magányos

magasztosult életet kell élnünk, ez lesz az Isten elkövetkező országa.

A bizonyítatlan jelen, a sivár jövő rémképei ijesztenek. Az ijesztő fekete világban, karácsony éjszakáján csak egy ablak világít, a bethlehemi istálló ablaka! Nincsen hely, ahol vigasztalást, hitelt és reményt tudnánk meríteni.

Istenem! adj nekünk karácsonyi érzést és gondolatokat!

Dr. Csipak Lajos.

Háborus karácsony.

Ilyen nehéz, borús karácsonya még kevés volt a magyaroknak. Züllött közállapotunkra rácsapott a háború réme, ezer vész és baj közé kerültünk. Hirtelesen belekerültünk a világtörténelem forgatagának kellős közepébe és a világtörténelmet vérről csinálják. Ma már minden egyes magyar állampolgár a maga bőrén érzi a nagy események hatását, az egyiket beviták katonáknak, a másikat ronkonát, hozzátartozóját szőlították fegyver alá, az üzletek rosszul mennek, az ételmiszerek ára mind magasabbra szökken. Érezzük, látjuk, hogy olyan események kezdenek magunkkal ragadni bennünket, amilyeneket eddig nem ismertünk, amilyenekről még csak nem is álmodtunk. Világháború! Száz és százszor ember pusztulása, Magyarország; sorsa, minden kockán forog!

Leírhatatlan hangulatok között virrad ránk karácsony ünnepé. A békeé, a szereteté! Mely drílt elmentet! Ha hitetlenek lennénk és nem volna annyi veszíteni valók, kacagnánk a pokoli humor fölött, amely a világháborus izgalmak kellős közepébe a béke ünnepét iktatja be.

De felre a kishitisséggel és a rossz indulattal, Modern filozófusok haszatalan hirdetik, hogy az ember a boldogságra született. Az élet ennek ellenkezőjét bizonyítja. Amig az ember akár szegény, akár gazdag kereszül végdik pár évizeden ami neki a nagy mindenségéből kijutott, a szenvedés, a boldogtalanság és a küzdelem minden skáláján végig kell mennie. Anyjának kilodása között születik meg a gyermek és kin bangulata kísér végig az egész életén. A Megváltó elele, kinek megszületését most ünnepeljük, nem volt-e kilodásokkal teljes?

Adatott nekünk a hit, a remény és a szeretet és ezzel érdemessé vált a lét arra, hogy küzdjünk és küzdjünk érte. Ezek az élet értékei és az ember mindenkor gőresösen ragaszkodott hozzájuk. Most is így vagyunk. Nem lehet olyan szomorú a karácsony, nem lehet oly rémekkel fenyegető a háború, hogy kiírta a szívekből a hitet, a reményt és a szeretetet. Ha nem is születünk arra, hogy boldogok legyünk, boldogtalankká sem akarunk válni, és minden erünkkel ragaszkodunk azokhoz az erkölcsi és anyagi javakhoz, amiket a sors megadott nekünk.

Ezért adjuk meg bensőségileg, megnyugvással karácsony szent ünnepét és várjuk elszántan, de nem reménytelenül, hogy mit hoz a bolnap nap. Nincs

az a viharos, öötét ójszaka, amely után fel nem ragyog a nap; nem csak minden jó mulik el, de minden rossz is.

Istoni bölcsességet és jószág megnyilatkozását kell látnunk abban, hogy éppen most, a háborus izgalmak szelvényében derül ránk a béke ünnepe. Hirdetvén, hogy a jövő és az igazság mégis csak az, hogy békének kell lenni az emberek között. Fajok, országok, császárok, bármennyire is agyarkodjanak egymás ellen, mégis el kell jönnie az időnek, amikor egy akol lesz ea egy páztor!

Nagy időket élünk, magyarok. Imádkozunk, hogy béke legyen, de vitéz osekire emlékezzünk, biva a magunk erejébe vetett hittel fogadjuk, ha el dól a háború kockája.

Üljük meg szent áhitattal a szeretet és béke ünnepét, amely adatott nekünk az élet harcoss zivatarai között. Mert bármily veszedelmek fenyegecsenek is, nem a harc az ember hivatása, hanem az, hogy éljen békében és egymás iránt való szeretetben. Az ehhez való ut sokszor a csatak zivatarai között vezet.

Középitkezéseink.

Csikszereda, 1912. december 20.

Ugy a magán, mint a középitkezéseknél forró vágya, óhajlása és célja minden építetőknek, hogy az épület elhelyezése, anyaga, külső és belső csinja, célszerű beosztása és használhatósága a környezet és a támasztott igények figyelembevétele mellett a lehető legkellemesebb benyomás felkeltésére legyen alkalmas.

E vágyak és óhajlások teljesülésének azonban vagyoni és más kényszerítő körülmények a magánépítkezéseknél sok esetben áthághatatlan korlátokat szabnak, középitkezéseknél pedig emberi gyarilóság, korlátoltság esetleg önzés játszanak közre abban, hogy némely elhibázott középitület a kívánatos továbbfejlődésnek utjat állja, több emberöltő jó izlését sértse és hosszú időn át állandó guny tárgya legyen.

Keserű tapasztalatokban gazdag e tekintetben Csikszereda város és mi még sem látunk semmi olyast, amely e keserű tapasztalatokból leszüirt okulásnak némi jeleit mutatná, sőt ellenkezőleg.

Éppen ezért a nyilvánosság előtt is szóvá kell tennünk azon ideges kapkodást, a higgadt megfontoltság és talán a megfelelő szakértelem hiányából származó otromba izléstelenségeket, valamint a közvagyonnak céltalan pocsekölését, melyekkel a kicsiny, de fejlődésre hivatott városkában lépten-nyomon találkozunk.

Távol van tőlünk, hogy ezekért bárkit is, vagy éppen talán elhalt eltávozott személyeket

támadjunk; közöttük bünbakkokat keressünk és a hibákért, mulasztásokért valakit felelőssé tenni akarnánk, hiszen ezzel a meglévő bajokat orvosolni nem is lehetne; csupán azt célozzuk és e cél elérése érdekében minden jó izlésű ember közreműködésére számítunk, hogy adandó alkalma knál a késő bánatra okot ne szolgáltatassunk, elhibázott középitkezésekkel a város fejlődését ne hátráltassuk, hanem mindazok, a kiket illet nagyobb körültekintéssel, mélyebb megfontolással s ha kell, magasabb szaktudású, országos hírnevű emberek bevonásával igyekezzenek elkerülni azon bántó fonákosságokat, melyeken példál a Vigadó, a kir. törvényház, a postaépület a m. kir. földmivesiskola és legutóbb a pénzügyigazgatóság elhelyezésére szánt építkezés, illetve a vármegyeház kibővítésének nevezett kiáltó izléstelenség által a város külső képére a „mucsai” jellegű pecsételték.

Tessék csak körültekinteni ez alkotásokon! Mennyire szebb, előkelőbb, izlesebb és célszerűbb is lett volna pl. a kir. törvényházat és a „szomorú” Vigadót befalított előterek mögé állítani és nem helyezni a keskeny szűk utca poros, sáros, szennyes külső szélére? Mennyire nem volna szükség ma egy igazán szükséges új kultúpalotára újabb szazezreket áldozni, ha a Vigadót nem maról-holnapra és egy vadidegen kezdő ember tervezete szerint hebeburgya módon építik fel? Ha figyelmen kívül hagyják az igazán kicsinyes magánérdekeket és kellő óvatossággal, gondossággal, figyelem és némi előrelátás mellett ahhöz értő szakemberekkel nyilvános tervpályázatra bocsátják?

A kir. törvényház monumentális épületének elhelyezését a már akkor is jelentéktelen és ma már bővítésre szoruló fogházépület miatt lötték el. Itt már igazán rá várak az új kabátot a meglévő gombrára.

Hát mit szólunk arról az emeletes ostobaságról, mely a csikszeredai m. kir. földmivesiskola épületeinek legalkalmasabb helyét a Hargita oldalán fedezte fel? Az iskola eme bosszantóan együgyű elhelyezése előbb-utóbb annak beszüntetését fogja maga után vonni, mert végre is úgy a tanerők, mint a növendékek „társaslények”, kiknek szellemi igényeit nem teljesen elégíti ki az istállópalotákban elhelyezett állatok beszéde és némelykor emberi társaságra is vágyakozni fognak, sőt a családossal alkalmazottak gyermekeinek még iskolai oktatás is kell, de mindezekért oda és vissza 12 km. utat kellene tenniök. Nem látszik e bizonyosnak, hogy meg fog onnan mi-

szóttlan pillanatok várásától mindketten megittasodtak volna végvárokozón a pillantása:

— Hát miért nem csókolsz meg? Hiszen a tied vagyok!

De Tasnádi úgy járt a leány mellett, mintha puha felhőkön járna. Ennek a nagy, erős, nyugodt embernek gyermekeken szelíd, tiszta gondolatai voltak a leányról, amikkel úgy játszott, mint a tó tükörén a lepke a saját tükröképével.

Néha gondolt a csókra is, amint a leánytól elment s barangolt a puha lombu, ézsttel telehintett álmódú fák között, de ebbe a gondolatba valami féltelmesen kéjes érzéssel merült el. Ugy érezte, hogy az első csókja olyan lesz, ami kínos fájdalommal csap le, hogy aztán a megadásába, a mámoros odasimulásába az élet minden édessége, a magányos órák minden szép, búske fájdalma, a tiszta várakozás minden vágya beelolvadjon.

És ez a csók várakozott. Várakozott a csöndben, amikor együtt haligaltak s szelíden, a derűsen elibük ömlő fényben, a szép reggeleken, amikor minden oly tiszta, kérdő és beszédes. Megbújt esténkint a kis, halk ódon szobában, ahol annyit látta üdén forgolódni a leányt. Belerejőzött az álmos pici hópihébe, amik puha koppanással verődtek az ablakhoz. És tisztán, boldogságosan ringatózott a Tasnádi komoly, férfias gondolatain, mint a gyermek arcán a szelíd mosoly.

Tasnádi nyugtalan volt. A kínos hallgatás után komolyan odaszólt a leánynak:

— Mici! Maga és Kósa között történt valami?

A szavai majdnem belevestek a kocszi zörgésébe, de a leány nagyon jól megértette, hogy mit kérdezett.

— Semmi — felelte a leány hirtelen, de a szemét lesütötte.

Tasnádi nem szólt néhány pillanatig, a torka elszorult. Maga elé nézett soká. Majd hirtelen fájdalommal rávillant a szemé a leányra s halkán, reszkető, félénk szavakkal ismételte:

— Maga és Kósa között történt valami.

A leány nem felelt. Szóttalanul váltak el.

Mikor a leány otthon bemenet a szobájába, hirtelen fölözögve hullott le. Az anyja meghallotta, — hogy sir. Bement hozzá és faggatta. A leány sirdogált még egy darabig, aztán elmondta. Az anyja átkarolta, vigasztalta.

— Csak Tasnádi ne tudjon meg semmit — mondta a leánynak.

A leány könnyes szemét rámeresztette az anyjára — Így gondolod édes anyám?

— A férfiak ezt nem bocsátják meg — folytatta az asszony.

Másnap, amikor belépték Tasnádi, a leánynak hevesen megdobbant a szíve. Elpirult s zavart lett. Tasnádi komolyan, fájdalommal vizsgálta a szemét.

— Micike — mondta lassan — maga megváltozott.

— Én? — kiáltotta a leány s fölkapogott, de a nevetés üresen csengett.

Tasnádi mélyen nézett a szemébe.

— Ne titkoljon előttem semmit Micike. — Csak erre kérem.

A leány újra nevetett.

— Nekem nincs semmi titkom.

De amint ezt kimondta, elhallgatott s elkomorlyodott.

Tasnádi az arcára nézett, aztán szomorúan lesiklott a pillantása a földre.

Másnap Tasnádi fölkereste Kósát. Kósa egy kis zavarral fogadta.

— Nézd — fordult hozzá Tasnádi komolyan.

— Valamire kérlek . . . de nagyon komolyan kérlek . . . Férfi vagy, hat intézzük el egymás közt ezt az ügyet férfiasan . . . Tegnapelőtt én . . . Valamit észrevettem. Hogy közötted és Micike között valami történt. Tudod, hogy szeretem s feleségül akarom venni, hát tisztázzuk ezt az ügyet. Akarom tudni, hogy mi történt közöttetek?

Kósa szemé rámeredt Tasnádira.

— Talán Micike . . . Tasnádi szemé megrebbent.

— Nem szólt semmit — folytatta a hangját elhallkítva. — Micike nem szólt semmit . . . Épen ezért akarom tőled megtudni.

Kósa zavartan mosolygott, vonagatta a vállát.

— Delát kérlek . . . Micike csak megmondta volna neked?

Tasnádi mintha mellbeütötték volna.

— Nem mondta meg. Nem mondott semmit — felelt Tasnádi elszoruló szívevel. — De hogy történt valami, azt tudom.

Kósa arcán tétova mosoly játszadozott. A Tasnádi arcát vizsgálgatva mondta:

— Tévedsz, barátom, tévedsz.

Tasnádi hosszan az arcára nézett.

— Nézd — kezdte halkán. — Becsületszavamra kijelentem neked, hogy bármi történt, semmi konzekvenciát nem vonok le rád nézve . . . Csak az igazságot akarom.

Kósa felülkerekedett. Hűvösen mondta:

— A konzekvenciák elől én nem szoktam kitérni, de biztosíthatlak, kedves barátom . . .

Egy picit félreérett, amint folytatta:

(Folyt. köv.)

nél előbb szólni mindenki aki csak teheti? De azért valahol valakinek a koponyájában büszkén él az öntudat, hogy ő Csikszereclának egy millió koronás iskolát adott. Nem lenne helyesebb elhelyezni benne a kir. honvédtudományok osztlályát vagy akár honvédtudományokat?

Hát a ki nem tudná, hogy mi történik a pénzügyigazgatóság elhelyezésével, annak meg-sughatjuk, hogy az egyszerűen — barbarizmus. A Csikszereclában egyesgyedül szép, izéles és csinos kis vármegyeházát el fogják csulítani, mert azt talánok hinn magunkról, hogy egy középületünk meglehetősen van.

A megyeház jobbról-balról, előlról-hátulról, sőt ha jól hallottuk még felülről is toldaleket fog kapni. Érdekes ennek is a története. A pénzügyminiszter nagy kegyesen hajlandónak mutatkozott Csikvármegyének 20 év után pénzügyigazgatást adni, de csak úgy, ha annak elhelyezéséről a vármegyeházzal e g y b e f ü g g ő módon lesz gondoskodva, mert szerinte a jövő pénzügyigazgatás szempontjából feltétlen szükséges, hogy az összes pénzügyi apparátus a vármegyével „egyföldel” alatt legyen. Igaz, hogy ez schol sincs így; igaz, hogy 20 évig 50 kilométernyire voltak egymástól, de mindegy: nem kellett neki semmi más jobb, szebb, kedvezőbb elhelyezés csak a megyeház toldozása. Így született meg az a szörnyszülött, melyet még most sem volna késő a Taigetosz hegyéről letaszítani, mert különben örök szegye-ne lesz a vármegyének.

A iskoláról, a postaépületről és a városi elemi iskoláról ne is beszélünk. Minek rontsuk olvasóink karácsonyi ünnepeit. Végül azonban legyen szabad községeinket és a rohamos fejlődés kezdetén álló Gyergyószentmiklós városát arra kérnünk, hogy okuljanak az elmondottaknak s tanuljanak a mi középítkezéseinkből.

szl.

Az ipari és mezőgazdasági irány a polgáriskolákban.

A lavina megindult! A polgáriskolai tanárság végre belátta, hogy a szaklapokban írt cikkeik és a miniszterhez menesztett küldöttségek semmivel sem viszik előbbre a polgáriskolák ügyét. Pedig szükségünk volna arra, hogy ezen egyedüli nemzeti iskola a nemzeti karakter és gazdasági érdekeinknek megfelelő fejlesztésnek. E felhívás propagandája könnyű, mert a társadalom érzi a fejlesztés szükségét. Ha az eddigi meddő taktika helyett a társadalom után, gazdasági és ipari egyesületeink révén köztudatba viszik a fejlesztés gondolatát, akkor az eredmény sem lehet kétséges: sőt csak ily módon tudjuk biztosabb bázisokra helyezni.

A polgáriskolák megteremtői, Eötvös József báró és Csengeri Antal, az ipar szolgálatára szánták ezen iskolát, mit az bizonyít legjobban, hogy ipartanum-helyeket állítottak a polgáriskolák mellé. A polgáriskolákban ebben az irányban kellett volna működni és fejlődni, ehelyett azonban hosszú ideig stagnált, az utolsó évtizedben pedig teljesen letért kijelölt útjáról. Ezen visszafeljutás nem a polgáriskolában keresendő, hanem ipari fejlettségünkben. Ipari rossz gazdaság; politikánk miatt nem tudunk teremteni, a polgári iskola nem tudott — a nem létező iparunk szolgálatába állani, csak a szellemi proletariátust szaporította. Ennek következtében uton-utótlán felhangzott a panasz polgáriskolák ellen.

Az utolsó évtized kicsi ipari fellendülése már észrevette velünk ipari oktatásunk hiányait. A gyárak kénytelenek lettek jól dotált külföldi munkavezetőket előmunkásokat alkalmazni. A praktikus ipari oktatás szükségessége nyilvánvalóvá lett; a polgári iskolák fejlesztése ebben az irányban mind hango-sabbá, mint égetőbbé kezdett válni. — Az ipariskolák nem tudták a felvetésre jelentkezők harmad részét sem elhelyezni. Intelligentis, produktív iparos osztályt nem tudunk teremteni! A polgáriskolák ipari irányú fejlesztésével ezt a célt akarjuk szolgálni. A módok és eszközök megválasztása már részletkérdés, de a reformmal agilisán foglalkozni és téren is kész és elfogadható tervet dolgozni ki. Vidékenként változó, egyes iparágak fellendülésének megfelelő ipartanum-helyek felállítására a VII. osztályú fejlesztett polgáriskolák mellé; a három felső osztálynak alapos gyakorlati és elméleti képzése és az önkéntesi jog megadása lennének a fő szempontok, melyek a reformnak alapját képeznék.

Iparunk — sajnos — ezideig még oly gyenge lábán áll, hogy az iparkamarák és az iparos osztály támogatása révén egyrészt az eredmény lenne bizonytalan, másrészt pedig csak 30—40 város érdeke kívánná meg a polgáriskolák ipari fejlesztését.

A polgáriskolai tanári státus tehát részben megalkudva a helyzetet, részben még nagyobb érdeket támogatásának megnyerésében, de leginkább Magyarországnak a még legnagyobb érdekének szolgálatába szegődésével akarja a polgáriskolák, illetőleg a praktikus nevelés ügyét előbbre vinni. Intelligentis és szakszerűen képzett középirtokos osztályt is ohajlana nevelni. Ha tekintetbe vesszük, hogy az 500—2000 hold földdel rendelkező gazdáink a tradícióhoz ragaszkodva, mily primitív gazdálkodást üznek és ezáltal mily hiányos a termelés, mily óriási az anyagi károsodás, akkor csak helyesellheti és támogathatja a magyar társadalom a polgáriskolák agrrikultur törekvéseit.

A gyakorlati megoldás e két irány mellett is könnyen lehetséges, csak a tanterv egyöntettségének maradi felfogásán kell megunkat tultetni. Leménnek ipari és mezőgazdasági polgáriskolák aszerint, amint egyes vidékek foglalkozási ágai kívánják egyiket, vagy másikat.

Magyarország intenzív mezőgazdasági fejlődése és a jövődő gazdag Magyarország ipari fellendülése, kitűnő segítőitársakra találának az így reformált polgáriskolákban. Ezen iskola megmutatná, hogy az agrár és merkantil érdekeknek éroszakosan élesre fent kardjai megfémernék egy lüvelvényben. Bebizonyítaná, hogy e két érdekét össze kell egyeztetni, ha a haza érdekét akarjuk szolgálni.

Az életre való nevelés gondolatának testet kell már egyszer ötenni! Társadalmunkon mulik minden! Ha megérti a kor személt, ha felfogja a gyakorlati nevelés nagy fontosságát, akkor a lelkesülés hatalma fegyverével könnyen dönti le azokat, az akadályokat, melyeket a haladás kerékűtői útjában gördítenek.

Színházi esték.

(Dec. 12.) A Primerose kisasszony volt műsoron s mi azzal az erős reménnyel siettünk színházba, hogy egy értékes, irodalmi színvonalon álló darabnak méltó tolmácsolásában lesz részünk és nem mindennapi élvezetünk. Fajdalom, ezt a reménységünket is csakhamar a csalódás váltotta fel, annyira mögötte maradt az előadás annak, amit ma már a közönség is méltán megkövetelhet. Tompa Irma Primerose kisasszonynak nagy művészettel, virágos költészettel megalkotott alakját fejlődő tehetségének legjavával játszotta meg és ezzel meg is mentette a darabot. Tallián játékában volt egy pár értékes vonás: éreztetni tudja szerepének komoly, erős, ideális férfiaságát. Makaihoz sehogysen illett a bíbrosnak hálás de nagy művészetet igénylő szerepe. A kisebb mellék-szereplőkről sem sok jót mondhatunk.

(13.) „Ripp Van Winkle.” A mai operette lázas időkben újra és újra megjelenik előtűnik Ripp korszakkal, rokonszenves alakja s a természet és szabadság e hív gyermekének regénye minduntalan följárja azokat a mélységes ürességeket, amelyek a mai operettek nagy részét a könyörtelenségig elvezethetnének leszik. A Ripp világa egészen más világ, mint ezécké a modern szörnyszülöttek. Poetikus, színes világ az, melyben van életrevaló mese és színes romantika. Nem sápkóros, vérszegény, limonádé és szanatoriúm-furcsaságok habzó egyvelege, hanem olyan valami, amiben van legalább fantázia és tiszta helyi levégő. Tul is él és fogja élni sok-sok koraszülött testvéremzedéket. Ez az előadása is elég jó volt. Réthely, ha nem is volt kellőképpen disponálva, megértően adta a cinszerpet. Szűls Marika igen jól énekel. Kár volt, hogy a kis Advient Parlaghynének kellett bemutatnia.

(14.) „A csókszanatorium” az előbb érintett poerette-fajból való. Csakugyan „burlesk”. Kacagni lehetett rajta eleget. Makay, Parlaghy, Farkason és Réthelyen kívül jók voltak benne Tomborné, Garay Irén és Budai Ilonka. Ürményi szapanfőzője épenséggel halotálakat fakasztott. Garay Irén tán most kapott a legelőbb tapsot. Egy kellemetlen mozzanat a fűtőlés körül nem került el a figyelmünket. Bár mások ne vettek volna észre.

(15.) D. II és este is megismételt előadások voltak.

(16.) Hercegnék első sikerültebb társadalmi színművének: „A dolovai nábob leányának” elegáns minden tekintetben sikerült előadásában kevesen gyönyörködtek. Pedig az az este igazán megérdemelt volna tett házat, Tompa Irma háromszor is olyan önként támadó sűrű tapsot kapott, aminőt nem igen kockázhat meg a mi közönségünk. Mert hát ritka jó szerep is a Szentirmayné szerepe. S a művésznő meg is játszta méltóan. Igazi rutinnal és komoly elegáns-távan. Nem kevésbé méltó és volt a Vilma igazszal-

atásában se (Jelen Rózi). Tompa igazgató mellett még Tallián emelkedett ki. Érdekes, mennyire meg-érzik Tompán minden alakjában, hogy ő annak a régi színésztípusnak a kiváló képviselője, amely már kiveszőben, de valamikor erősen uralkodott kivált a Nemzeti Színházban: a szónokiasan szavalók gárdájából való ő, akik egykoron magas sarku katonasán zengtek ünnepes tonusu monológjaikat. Ma már az élethez közelebb álló realis stílus uralkodik a színpadon is, akár a költészetben. A színészek az újabb keletű társadalmi adomákban a társalgás hangját kell használni. De amibe az ember egyszer betéli magát, nehezen tudja levétközni. Makay, Parlaghy és Szekszárdi is jók voltak. Ez utóbbi alakításában mindig van valami groteszk.

(17.) „Az iglói diákok.” Ha az est hangulatát a szinte tulozott — most az egyszerű — taps-zajt mérjük, azt kell mondanunk: Az iglói diákok színröszatala fényesen sikerült. Ki azonban ismeri a darabot s élesebb, vagy mondjuk kritikusabb tekintettel nézett körül, észre vehette, mint csonkítják meg s rontják le ezzel a darab költőségét. S ez nem csak a Tompa Irma kényszerű beugrásának volt eredménye. A csongrádi polgármester csárdabeli jelenete (Tompa K.) amilyen eleven és igazi volt az elején, épen annyira csak fél, csak csonka és megrottott és lélektanilag keptelen jelenet volt. Veres Lajos (Holócy Pista) kellemes hangját szívesen hallgattuk. Hogy nem találja helyt magát a színpadon, azt nem lehet neki, „mint vendégnek” (m. v.) felírni. Pali Tallián képében nem egészen találuk otthon. Igen jók voltak Ürményi és Farkas és Makay is, bár kissé tulozott.

(18.) „Az ostrom.” Az első percekben kettős hüvösség áradt le a színpadról: a darab nyirkósan indult, de a fizikai hideg se volt kevésbé kellemetlen. S bár ez végig tartott, az egyre jobban öszoledő cselekvény, színvonásaiba belemelegedtünk és átértel-tek, miért tartja oly sokáig ez a mű a fővárosban magát. Egyszerű nagyon a magyarzata.

Bethlen darabja, ha kissé tán elnyújtott is — Meritál gyónó monológja pedig fölötté hosszú — gyönyörű alkotás. Megérdemelte a szép közönséget amely inye, megtudja válogatni, mit nézzen meg és mit ne. Tompa, Tallián és Jelen Rózi — közöttük fordult meg az egész — finom átéréssel és érzékkel tolmácsolták az író mélyre világító, az élet való, bár sajnos realitásából merített eszméit.

Makay nem való komoly színmű komoly szerepére. Annyira megszoktuk már az ő vidám alakját, ilyenkor se hiszünk a komolyságában.

(19.) Egész váratlanul ismét a „Lemonáde ezredet” kaptak elő, holott napokkal előbb egyebet hirdettek. A színpad szerint közkívánatra ismételték harmadszor is. A nézőtér azonban épenséggel nem bizonyított e mellett. Az előadás egyébként jó volt.

Garai Irén ez alkalommal sok dicséretben és elismerésben részesült sokak részéről. Elemében volt minden tekintetben.

A kir. Törvényszék jövő évi ügybeosztása.

A) Tanácsok és bírák beosztása:

I. VÁD-TANÁCS.

Elnök Jerzsák János kir. ítélőtáblai bíró.
Elnökhelyettes Bocskor Antal kir. törvényszéki bíró.
Rendes tagok Dr. Szabó Alajos kir. törvényszéki bíró, ki az összes tehát a felebezzett vádpancsi ügyeknek is az előadója.
Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró.
Póttag Baldi Aurél kir. törvényszéki bíró, ki a vádpancsi előadó helyettese is.
Ülésnap: Kedd
A vizsgálóbíró a vizsgálatok állásáról és menetéről minden hó második kedd napj ülésén köteles a vádpancsnak jelentést tenni.

II. Esküdtbírói tanács:

Elnök Ribitzky Ferenc kir. törvényszéki elnök.
Elnökhelyettes Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bíró, Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró.
Rendes tagok Baldi Aurél kir. törvényszéki bíró, Szacsay Imre kir. járásbíró.
Póttag Csizsér János kir. törvényszéki bíró.
Jegyzők Görög Péter, Gyopos Gáspár, Ellenbaum Viktor, dr. Fenesi Ferenc, Bánhid Gyula kir. törvényszéki jegyzők; dr. Vítályos Gábor és dr. Baróti Sándor kir. íszéki joggyakornokok, kiket esetenként fogok az egyes ügyekben és naponként kijelölni.
Az ülészekok február hó harmadik, június első és október harmadik héttől kezdődnek.

III. Főtárgyalási tanács.

a) Szerdán.

Elnök Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró
Rendes tagok Baldi Aurél kir. törvényszéki bíró, Száva Antal kir. járásbíró.

b) Pénteken.

Elnök Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró.
Rendes tagok Baldi Aurél kir. íszéki bíró, Maraschki Róbert kir. járásbíró.

c) Szombaton (szükséghez képest).

Elnök Kovács Lajos kir. íszéki bíró.
Rendes tagok Baldi Aurél kir. törvényszéki bíró, Cecó Béla kir. törvényszéki bíró.

A fővárosi tanácsok elnökhelyettese Bocskor Antal kir. törvényszéki bíró.

Póttálgaj pedig Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bíró, Gező Béla, dr. Szabó Alajos bírák, Szopos Lajos és dr. Muzsnay József albírák.

Maraschki Róbert és Száva Antal kir. járásbíráknak az egyes ügyekben a fővárosi tanácsok részlete és behívása tekintetében az 53833—1907. I. M. IV. sz. igazságügyminis. rendelet és az 1907. El. 63—17. sz. kir. ítélőtáblai elnöklet rendelet értelmében fog az eddigi gyakorlat továbbra is követelni.

A kir. törvényszék minden ilyen fővárosi napra való meghívás iránt, az illető fővárosi napnak naptilárag való megjelölése mellett, ülésben hozott előzetes és mindenki fővárosi napra vonatkozólag külön-külön meghozandó határozattal fogja a jövőben és pedig előre meghatározott egy havi szünetig esetenkénti időtartamokra kijelölni a fővárosi tanácsok részét veendő kir. járásbírákat, kik emel, ugyancsak a helybeli kir. járásbírók vezetésében is tudomásul végték az eddigi gyakorlat szerint előre üresítendőket.

IV. Büntető felelbiteli tanács.

Ülésnap: Pénteken.

Elnök Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró.

Elnökhelyettes Bocskor Antal kir. törvényszéki bíró.

Rendes tagok Báldi Aurél kir. törvényszéki bíró, Maraschki Róbert kir. járásbíró.

Póttálg Gező Béla kir. törvényszéki bíró.
A büntető felelbiteli tanács elnöke Báldi Aurél kir. törvényszéki bíró.

A fiatalokor terheltek büntünyeiben eljáró fővárosi tanács elnökül és pedig egy kir. törvényszék hatáskörébe tartozó, mint a fiatalokor terhelteknek a kir. járásbíroságotól felelbiteli büntünyeiben is a 20003—1908. I. M. sz. rendelet 3 §. értelmében Kovács Lajos kir. törvényszéki bírót jelölöm ki.

Ugyanőt bírom meg a 20001—1908. I. M. sz. rendelet 2. §. értelmében a büntető felletében fellegességű jogerős ítéletkezelést nyilvántartó könyv és betűrendes névmutató vezetésével is.

Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró ezenkívül előadóbiróként említi az összes büntető folyó ügyeket és ugyancsak a büntető felelbiteli tanácsokban elintézendő ügyeket is.

Báldi Aurél és Gező Béla kir. törvényszéki bíráknak feladatát fogja kezelni a megfellebbezett büntető ügyekben a fővárosi tanács által meghozott ítéletek elkészítése és írásba foglalása.

V. Sommás felelbiteli tanács.

Ülésnap: Hétfőn és csütörtökön.

Elnök Ribitzey Ferenc kir. törvényszéki elnök.

Elnökhelyettes Jerzsák János kir. ítélőtáblai bíró.

Rendes tagok Jerzsák János kir. ítélőtáblai bíró, Bocskor Antal kir. törvényszéki bíró.

Póttálg Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bíró, Báldi Aurél és Csizsér János kir. törvényszéki bírák.

VI. Polgári váltó- és kereskedelmi tanács.

Rendes ülésnek kedd (szükséghez képest mindennap).

Elnök Ribitzey Ferenc kir. törvényszéki elnök.

Elnökhelyettes Jerzsák János kir. ítélőtáblai bíró.

Előadó bírák:

1. Jerzsák János kir. ítélőtáblai bíró, osztálykét képezik az összes csődügyek és a csődügyekkel összefüggő, abból származó perek, valamint azok előkészítése.

2. Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bíró az összes bírlökrendelési és az azzal kapcsolatos, valamint azzal isokon természetű ügyek és perek előadója és feldolgozója.

3. Dr. Szabó Alajos kir. törvényszéki bíró osztálykét képezik az 1912. év végén folyamatban maradt, valamint az 1913. év folyamán beérkező közpolgári rendes perek fele részén és ezen perek előkészítése, továbbá a kisajátítási ügyek.

4. Csizsér János kir. törvényszéki bíró, osztálykét képezik az 1912. év végén folyamatban maradt, valamint az 1913. év folyamán beérkező közpolgári rendes perek fele része és ezen perek előkészítése.

5. Dr. Muzsnay József kir. törvényszéki albíró, osztálykét képezik az összes váltó-kereskedelmi és cégjegyzési ügyek, szövetkezeti és részvénytársaságok nyilvántartása, anyakönyvi ügyek, okmányok ügyek, ügyvedek elleni panaszok, gondnoknoki holtá nyilvántartás és okirat megsemmisítési ügyek, kisebb polgári ügyekben semmisségi panaszok, valamint az egyes más bíráknak ki nem osztott folyó ügyek.

6. László Géza kir. törvényszéki bíró osztálykét képezik az 1912. év végén megjelvezetlen házassági perek, valamint az 1913. év folyamán beérkezendő összes házassági perek.

7. Bocskor Antal kir. törvényszéki bíró osztálykét képezik az 1912. év végén kezén maradt közpolgári rendes perek.

8. Szopos Lajos kir. törvényszéki albíró, osztálykét képezik az alább részletezett teendőknél kívül, a szükséghez képest néhány közpolgári váltó és kereskedelmi per feldolgozása és ítélettel ellátása.

Fenntartom továbbá magamnak az esetenkénti rendelkezést arra nézve, hogy amennyiben a telexkönyvi helyesbítési átálakítási ügyek az 1913. év folyamán eléggé el nem foglalnak, vagy pedig ezen ügyek helyszíni munkálatai hosszabb rövidked ideig szünetelnek, őt a felmerülő szükséghez képest, vagy a telexkönyvi ügyekben alkalmazom, vagy részére feldolgozás és ítélettel ellátás végett közpolgári rendes és egyéb pereket osztok be. Ugyancsen bírák szavazati bírák is.

VII. Büntügyi tanács.

Rendes ülésnap: Kedd (szükséghez képest mindennap).

Elnök Ribitzey Ferenc kir. törvényszéki elnök, Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró.

Rendes tagok Bocskor Antal kir. törvényszéki bíró.

Póttálg Jerzsák János kir. ítélőtáblai bíró.

VIII. Központi vizsgálóbíró.

László Géza kir. törvényszéki bíró.

Helyettese: Gező Béla kir. törvényszéki bíró.

IX. Telexkönyvi ügyek.

Telexkönyvi egyes bírlökint kijelölöm Gező Béla kir. tör.

vényszéki bírót, kinek ügykörébe osztom be az összes telexkönyvi ügyeket, elintézésénél mellette megédekeznek Görög Péter és Eltzenbaum Viktor kir. törvényszéki jegyzők, azonfelv amennyiben elfoglaltsága engedti Báldi Aurél kir. törvényszéki bíró is a telexkönyvi ügyek feldolgozásával fog foglalkozni.

Megbírom egyszerűsített őt a telexkönyvi ügytel és ügykezelés, valamint a telexkönyvi segéd és kezelő hivatalok feletti elősorban felügyelet és ellenőrzési kötelezettséget is. Onként értendőleg nem értemet ez által a saját mindem egyes kérdésben ezután is döntendőleg határozó felügyeleti jogköröm és ellenőrzési kötelezettségemet.

Gező Béla dr. Szabó Alajos és Báldi Aurél helyettesítik a felmerülő szanahság, betegség, vagy esetleg előfordulható más akadályok esetén.

X. Telexkönyvi helyesbítési és átálakítási ügyek.

Az 1913. évben felmerülő és az egész községek területre, vagy azok egy részére kiterjedőleg elrendelt ügyek elrendelt telexkönyvi helyesbítési és átálakítási ügyek elállása és elintézésével Szopos Lajos kir. törvényszéki albíró bírom meg, kinek kötelezettségét fogja kezelni a helyszínen felvett jegyzőkönyveknek az elintézése, amely ugyekre tehát őt telexkönyvi egyes bírlökint kijelölöm.

B) A jegyzők és joggyakornokok beosztása.

A bírói segéd személyzet tagjai közül az 1913. évi január hó 19. és július hó 1. napjait terjedő időtartamra.

Szopos Gáspár, Bánhidly Gyula, Dr. Fenesi Ferenc kir. törvényszéki jegyzőket a büntető ügyszakra, az esküdtszéki hantető ügyi rendes és felelbiteli fővárosi jegyzőkönyvek feldolgozása és elkészítésére és a fővárosi elnökhoz érkező büntető darabok elintézésénél való megédekezésre osztom be, ezután is különös kötelezettségét teszem nekik, hogy a jegyzőkönyveket a törvényes határidő alatt mindenképpen elkészítsék és azokat a fővárosi, illetve esküdtszék elnökének mutassák be.

Dr. Vitályos Gábor kir. törvényszéki joggyakornokot a sommás felelbiteli tanács jegyzőjévé jelölöm ki, és Jerzsák János s Csizsér János bírák mellé osztom be nekik kiosztott ügydarabok elintézésénél való megédekezéshez.

Dr. Baróti Sándor kir. törvényszéki joggyakornokot a per-tárnoki teendőkkél bírom meg, ezenfelül Dr. Muzsnay József kir. tsz. albíró mellé osztom be.

Görög Péter és Eltzenbaum Viktor kir. törvényszéki jegyzőket a telexkönyvi ügyszakra osztom be Gező Béla és a felmerülő szükséghez mérten Báldi Aurél bírák mellé.

A bírói segédeknek újabb beosztása illetve azoknak felváltási tekintetében az 1913. év július hó 1-ét megelőzőleg fogok újabb intézkedést tenni.

A büntető ügyszakra be nem osztott többi jegyzők illetve joggyakornokoknak a meghatározott előkészítő szolgálatra való tekintettel, esetleg szükségessé váló újabb beosztásuk tárgyában három hó elteltével fogok rendelkezni.

A fővárosi jegyzőkül beosztott jegyzőknek a fővárosi napokon részvetület sorrendjét Kovács Lajos fővárosi elnök fogja meghatározni, kit utasítok, hogy gondot fordítson arra miszerint a fővárosi jegyzők lehetőleg anyaglosan legyenek és a fővárosi jegyzőknek elkészítésével megterhelve.

A bírói segédek helyettesítési irányt esetenként fogok intézkedni.

C) Kezelő személyzet tagjainak a beosztása.

Lacz Sándor irodáigazgató, végzi az irodáigazgatói teendőket és a bírói letelnaplót vezeti, felügyel az összes kezelő hivatalokra.

Kozma István telexkönyvvezető végzi a telexkönyvvezetői teendőket (szűjelgyűlés, szemlézés, összegyűjtés) telexkönyvi irodára való felügyeletet és telexkönyvi bevezetéseket foglalatossit lakab János telexkönyvvezető: telexkönyvi iktató, az értek és ügyforgalmi jegyzék és a telexkönyvi perkönyv vezetője és a vasúti kisajátítási ügyeket végzi.

Marion Péter irodatiszt: telexkönyvi kiadó és irattárnok.

György Ignác irodatiszt: polgári és büntető iktató, vezeti az összes perkönyveket a hantünyek kivételével.

Kuna Dénes irodatiszt: polgári és büntényítő kiadó, végzi az azzal jaro egyéb teendőket és vezeti a cégjegyzőket.

Nagy István irodatiszt foglalatossítja a Kozma István által nem foglalatossított összes telexkönyvi ügydarabok felet.

Csáló Pál irodatiszt: a sommás felelbiteli jegyzői iroda kezelője, a polgári büntető irattárnok, büntelkezelő és az I. H. loku büntperkönyvek vezetője.

Gajzágo Gerő írnok: foglalatossítja a Kozma István által nem foglalatossított összes telexkönyvi ügydarabok felet.

Kozma József irodatiszt: vizsgálóbírói kezelő, és másolja a sommás felelbitési bíróság által hozott ítéleteket.

Fazekas Gyula írnok beosztom az elnöki irodában ottan segédekül, valamint a polgári felelbiteli irodában is.

Landt Lajos írnok, mint különzemelzett telexkönyvi átálakítási és helyesbítési ügyekkel foglalkozik.

Csikszereza, 1912. november hó 21. napján.

JERZSÁK JÁNOS

kir. törvényszéki elnök h

H I R E K

A beálló szent Karácsonyi ünnepek alkalmából lapunk olvasóinak boldog ünnepeket kívánunk.

A Mailáth grófl család ünnepe. A katolikus közéletben oly kiváló szereplésű Mailáth gróf családnak szép családi ünnepe volt pénteken. Nyolcvanadik születésnapját érte meg gróf Mailáth György országshíró özvegye, prandaui Hillebrand Stephan báróné. Az ünnepen a Hohenlohe-Waldenburg hercegi, Palavicini grófi, Zichy és Széchenyi grófi családnak negyvennél több tagja gyűlt össze. Az ünnep azzal kezdődött, hogy az ur-utcai Mailáth-palota házi kapornájában gróf Mailáth Gáspár és Károly erdélyi püspök szent misét mondott, majd a család minden tagja testben és lélekben még egyaránt erős, kedves-ségben kifogyhatatlan öreg grófné elé járult s átadta

neki üdvözlét: a felnöttek a szív őszinte érzésének tuláradó szavaival s boldog kőnyvvel, a kicsinyek virággal és formás versikkél, a legkisebbek csak egyszerű, de annál meglátóbb öleléssel. Az ország és külföld különböző részeiből sok üdvözlötlet kapott az öreg grófné.

Kamaral gyászokgyűlés és teljes díés.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara f. hó 18-án keltől ülést tartott. Délelőtt elhunyt elnökének, Tauszik B. Hugónak emlékére tartott gyászokgyűlést, délután pedig havi rendes ülést tartotta meg.

Tauszik B. Hugó meghalt. Tauszik B. Hugó az Agrár lakareképntár vezérigazgatója f. hó 11-én elhunyt. A meghaldogultban a közéletnek egy derék munkása szállt sírba.

Az adóreform a magyar iparért. Az utóbbi időben az érdeklét ipari testületek stórn panaszokdottak a pénzügyminiszteriumban, hogy egyes városok és községek a közszállítási törvény rendelkezéseinek mellözésével, olyan közsükségeleket, amelyek Magyarországön eszközölhetők, külföldről szereznek be. A belügyminiszterium a panaszokat megvizsgálva, rendeletet bocsátott ki, amelyben újból és határozottan utasítja a városokat és községeket, hogy a közszállítási törvény rendelkezéseit minden esetben szigoruan tartssák be.

Albírói és telexkönyvvezetői állások megszüntetése. Az igazságügyminiszterium jövő évi költségvetésében már megkezdődik az albírói és alügyészi móg a segédtelexkönyvvezetői állások megszüntetése. A jövő évben 100 albíró állás megszüntetésével százzal új VIII. fizetési osztályú bírói állás rendszeresítetik, amivel az albírói állások száma 374-ről 274-re csökken és a VIII. fizetési osztályban levő bírák száma 681-re emelkedik, ami 176,200 korona költségűtáblettel idéz elő. A segédtelexkönyvvezetői állások közül a költségvetés 40-et szüntet meg.

Az adóreform elhalasztása. Az új adótörvények életbeléptetése ellen megindult harcban a kormány az alkudozás terére lépett. Teleszky János pénzügyminiszter elnökletével az adóreform ügyében tanácskozás volt, amelyen néhány munkapárti képviselő és Bárczy István polgármester is részt vett. A tanácskozás után a miniszter kijelentette, hogy ragaszkodik ugyan az adóreform életbeléptetéséhez, de hajlandó az appropriációs javaslatba oly szövegű szakaszt fölvenni, hogy a míg a gazdasági helyzet nem változik, az adókievetést el nem rendeli.

Uj adóügyi bizottság. A kir. belügyminiszter közrendeletemben értesítette Csikvármegye közíggazgatási bizottságát, hogy a közadók kezeléséről szóló 1900. évi XI. t.-c. 9. §-a értelmében az adóügyi felelbittel a közig. bizottságok egy ujonnan alakítando albizottságára, az adóügyi bizottságra ruházottat át. Az adóügyi bizottság elnöke a közigazgatási bizottság elnöke, tagja pedig a törvényhatóság első tisztviselője, vagy helyettese, a pénzügyigazgató vagy helyettese, a tiszti főügyész és a közigazgatási bizottság választott tagjai közül a közigazgatási bizottság által évenként kiküldendő négy rendes és két pótlóg. A belügyminiszter utasította a közigazgatási bizottságot, hogy az új albizottságot januári rendes havi ülésében alakítsa meg.

A pénzhamisítók beütetése. A marosvásárhelyi esküdtszék tavaly tárgyalta a csikmegyei—romániai pénzhamisítók, Szász Józsefnek és társainak bünpört s 12 vádlottra szabott ki büntetést. A Curia most hagyta jóvá az esküdtszék ítéletét, mely szerint Szász József 6 év, főcinkosa, Tarsoly József 3 év és a Nagygalaciak, és a többi büntársak 3 évtől 6 hónapig terjedő fogházbüntetést kapnak.

A mezőgazdaság és a törvényhatóságok. Január 1-én lép életbe az 1912. XXIII. törvények, amely a mezőgazdasági ügyeknek a törvényhatóságokkal való intézéséről szól. E törvény értelmében minden vármegyei és városi törvényhatóságnál a földmívelési miniszter egy gazdasági felügyelőt szervez, amelynek vezetősége a törvényhatóságnak a mezőgazdasági szakkérdésekben szakelőadója és tanácsadója lesz. Ahol gazdasági szakelőadó állás van szervezve, ott az állás megüresedésig a mostani előadó látja el az ügyeket, azontul pedig szintén pedig gazdasági felügyelőt szerveztek. A felügyelőt vezetőjének ügykörébe tartozik a földmívelési igazgatás keretében tartozó ügyek előadása, az erdőszelő, állategészségügy kivételével. A felügyelőségek működésére vonatkozó utasítás év végrehajtási rendeletet a földmívelésügyi miniszter 12000—1910. sz. alatt a hivatalos lap vasárnapi számában közli.

Rendkívüli intézkedések a mezőgazdaságban. A folyó év őszén tartott eszím miatt a mezőgazdák az ősi gahona vetését nem végezhették el s a kikelt vetésekben is a nagy nagy károkat okozta. A földmívelésügyi kormány a rendkívüli helyzetre tekintettel az összes gazdasági tudósítólktól be-kérte az adatokat arra nézve, hogy a bevetendő területeknek hány % a nem vetettel be, a vetésből hány százalékát nem kent ki és mily százaléka pusztult

ki a fagy a bevetést nyert területeket. A beérkezett jelentések a helyzet nagyon kedvezően voltáról szólnak s így a rendkívüli intézkedések megtétele bizony várható tavaszra.

— **A sármási földgáz ipari felhasználása.** Tordáról jelentik: A kissármási metán-gáznak leg-alább egy részét annyi vajadás után, mégis fel fogják használni. Most rájuk le a vezetéket Bárdon, Magyarfirtán és Egerbegen. Naponta nyolcvan ezer köbméter a tordai új vegyigár, ötvenezer köbméter a marosújvári szodagyár fog felhasználni. Torda város világítására és fűtésére hatvan ezer köbméter gázt számítanak. A csövetek hossza Tordáig ötvenkét, Marosújvárig huszonhat kilométer. Béd mellett egy kompresszor telepet is felállítanak. A mostani berendezkedés másfél millió korona költséggel létesül.

— **A védőkötelek kivándorlása — titkos.** A Budapesti Közlöny a kormányról e hó 6-ikáról kelt rendeletét közli: 1. A m. kir. miniszterium a védőkötelek nagyobb arányú kivándorlása folytán az 1909. II. t. c. 2. §-a b) pontjának első bekezdésében megjelölt védőköteles férfiszemélyek kivándorlását — az ugyanezen törvényszakasz b) pontjának harmadik bekezdésében nyert felhatalmazás értelmében — egy évre általában megtiltja. Ezen rendelet közzététele napján lép életbe. — 2. A m. kir. miniszterium a fegyveres erő kötelekébe tartozó egyének részére — az 1903. VI. t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás értelmében — uttlevelek kiadását ideiglenesen egyáltalában beszünteti. Ezen rendelet közzététele napján lép életbe.

— **A hitfelekezeti kántortanítók.** Téved, aki azt hiszi, hogy ez a disztinkció szőszaporításon alapul. 1907. óta háromféle kántortanítót ismerünk. Hitfelekezeti, állami és községi. Az utóbbi kettő jelenlétén ama kántort, akit az állam, vagy község ad kölcsön az egyháznak. Már most lássuk, fizetés dolgában, hogyan áll közöttük a viszony. Az 1907. évi XXVII. t. c. 11. §-a értelmében csak a hitfelekezeti kántortanító tanítói és kántori járandósága számítható együttesen az ezer korona alapfizetésbe, míg az állami, vagy községi iskolánál alkalmazott tanítók kántori járandóságát az alapfizetésnél figyelembe nem vehető. Ez kétségtelven nagy anomália az 1907. évi törvénynek. Már Apponyi Albert gróf, akkori kultuszminiszter megígérte, hogy a hitfelekezeti kántortanítók ezen sérülést orvosolja. Annál nagyobb kíváncsisággal várják tehát az érdekeltek az új fizetés-tervezet nyilvánosságra hozatalát, remélvén, hogy eme súlyos diszparitást megszünteti. Ebből azonban aligha lesz valami, tekintve, hogy az új tervezet is az egyenlőtlenség elvén épült.

— **Az 1910. évi népszámlálás statisztikája** Erdély három székely vármegyéjére nézve megdöbbentő adatokat vet felszínre. Csik, Háromszék és Marostorda megyékben fogyott a magyarság és szaporodott az olahság. Csikban a 10 évvel ezelőtől fennálló arány változatlan; a változatlan helyzet egyet jelent a magyarság térszelvényével, mert a magyarság 86,4 százaléka nagyobbarány természetesen szaporodás folytán hódításra volna hivatva. Háromszékben 10 év alatt 2 százalékkal fogyott a magyarság és az olahság 14,2 százalékkal 15-5 százaléka emelkedett. Marostordában szintén apadt a magyarság aránya s emelkedett az olahság. A legmagyarabb törvényhatóságban: Udvarhelyben nagyot csökkent az olahság s a többi törvényhatóságokban, ahol az olahság túlsúlyban van — lényegesen emelkedett a magyarság száma. Udvarhelyvármegyében tekintélyes számban vannak görk. katolikusok, de többnyire mind magyarok. Így pld. Hom. almás 344 g. kath. lakosa mind magyar, Böszörményfaluban a 1238 kath. közül csak egy az olah. Nagyalambfalván 1900-ban 230 g. kat. volt, az 1910. évi népszámlálás 190-et mutat fel. Magyarhermányban 1900-ban 56 g. kat. közül 33 volt olah, most 54 g. kat. között 2 olah van. Hom.-bene községben 1900-ban 371 g. kat. közül 308 olah, 1910-ben a 371 közül 194 olah volt. Székelyszomboron visszaolajosodás történt 1900-ban a 279 g. kat. közül 212 volt olah, most pedig a 278 g. k. között 269 olah van és a magyarok száma 926-ról 910-re súlydelt a természetes szaporodás ellenére.

— **Meg van a béke** és egyetértés mindazon családoknál, hol a szórakoztatást hangszerek nyújtják. E hangszerek a legnagyobb választékban, jutányos áron, kizárólag Wagner a „Hangszer-Királyok” országoszerkezettől elsőrendű hangszerárúházaiban kaphatók (Budapest, József-körút 15.) Különösen említést érdemelnek e hangszerek közül azok melyeken bárki zeneismeret nélkül, egy óra alatt megtanulhat játszani. Ilyen hangszer, a legújabb találmány, szabadalmaztatott hangverseny „Csodaréztrombita” is mely tokkal, dalokkal, mesés karácsonyi ajándékkal együtt, mindössze csekély ó koronába kerül. Kérjen a saját érdekében tehát, okvetlen még ma mielőtt bárhol vásárolna ingyen és bérmentve egy nagy fényképes karácsonyi hangszerárjegyzéket. Ovás: Figyelme: a „Wagner” névre és házszámra

— **Emberölések.** Blága János és több társa, csikdánfalvi lakosok Maroshévízen nap-szamoskodtak, a hol Albert András egy favágó csákányt talált, s társainak egy felírt pálinkát ígért, hogy hallgassanak vele December 1-én haza jöttek Csikdánfalvára, utközben azonban a Antal Gergely koresmájában jól behálinkázta, azonban Albert András az ígért fellélt pálinkáról nem akart tudni. Ezért, amint a koresmából hazafelé mentek, Blága János Albert Andrást egy fahozó csákánnyal hátulról úgy fejbe ütötte, hogy ez eszméletét veszítette, s csak a Paradicsomban ébredt fel. 5-én honcoltatott, — tettes vizsgálói fogságban van.

Csatószegen még 1912. október 27-én tartotta lakodalmit Péter István csatószegei lakos, aki a legényeknél jól ellátta pálinkával. Különösen Simon Simon, aki Simon Ferencel este hazamenet összeverekedett és egy karóval fejbe ütötte úgy, hogy Simon Ferenc eszméletét veszítve egy 10-12 méteres mély gödörbe gurult, de innen még segítség nélkül kikelt és haza tudott menni. A szenvedett sérülés következtében agyaltfog támadt az agyában, — mely 1912. december 15-én éjjel megölté.

— **Ellenzéki győzelmek.** A gróf Haller lemondásával megüriült Marostordán a főispáni állásra a kormány Szász József hírhedt nagyenyedi főispánt akarja kinevezni, ami az egész vármegye ellenzéket talpra állította. F. hó 18-án közgazgatási bizottsági tagokat választott az közgyűlés. A munkapártiak közül csak 5-ön mertek szavazni, míg az ellenzék jelöltjeire 79 szavazat esett. Az összes helyeket ellenzékiekkel töltötték be. Köllő alispánt ez alkalomból hosszasan ünnepeletek.

— **Az ország tiltakozása** A szövetség ellenzék országos agitációja során vasárnap két nagy népgyűlés volt Csongrádon és Mezőkövesden. Mindkét helyen hatalmas beszédek keretében bélyegezték meg a kormány eljárást és követelték az általános, egyenlő, titkos választói jogot. A mezőkövesdi népgyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, a mely elíteli a junius 4-én és azóta a képviselőházban törtéteket, követeli az általános, egyenlő, titkos, közszegényi választói jog megalkotását, a parlamenti rend helyreállítását, tiltakozik a háború ellen, üdvözli a szövetség ellenzéket s annak vezetőit és bizalmatlanságát fejezi ki a terület képviselőjével, Zichy István gróffal szemben.

— **A kivételes javaslatok.** A munkapárti Ház hétfőn a kivételes javaslatokat visszakapta a förendiháztól, amely azokon apróbb módosításokat tett. Persze a munkapárt sielt ezeket a formális változtatások el fogadni s így a statárium meghirdetésének pár napon belül mi akadályja sem lesz.

— **Cipész- és férfiszabó mester-tanfolyam.** A magyar királyi technológiai iparmuzeum igazgatósága január elején cipész- és férfiszabó-mesterek részére mester-tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvehetnek budapesti és vidéki mesterek, akik ebbeli szándékukat ipartestületük útján bejelentik az illetékes kereskedelmi és iparkamrához. A tanfolyam körülbelül het hétfőig tart egész napi ellogáltással. Tanulmányok. Minden résztvevő köteles saját ellátásáról gondoskodni. A kik a cipészpárt. mestertanfolyamon résztvenni szándékoznak az idő rövidségére való tekintettel azonnal jelentkezzenek.

— **Kovács Gyulát felmentették.** Kovács Gyula orsz. képviselő ügyében — ki gróf Tisza István képviselőházi elnökre a képviselőház nyílt ülésén revolverből háromszor rálőtt, — s kinek sorsáról lapunkban többször megemlékeztünk, felmentő ítéletet hozott a budapesti kir. törvényszék esküdtbírósa. Örömmel vette tudomásul az egész ország a független polgárok ítéletét, mely felmenti Kovács Gyulát, de elíteli a kormányt és gróf Tisza István erőszakos eljárását. A polgárok független gondolkodásán megtörök a legnagyobb erőszak is. ránehezedik erőszakos pressziójával a közigazgatási és igazgatási szervezetre, de a polgárság elhatározását befolyásolni nem képes. — Sokszor esett szó, hogy Magyarország közönsége az esküdtzéki intézményre nem érezt mert egy egy hatásos védbeszédre futni engedett bűnösökkel, de ezen utóbbi verdiktkel bizonyított az, hogy az esküdtzéki intézményre szükség van. Magyarországon — ahol az idegen rendszernek és uralomnak, idegen céloknak és eszméknek a Magyarság sorában vannak támogatói és a hol egy idegen Dinastia érdekében a mindenkorai kormányok felrugják a nemzet érdekeit, ahol a sajtó és gyűlékezési szabadság tetszés szerint korlátozható, a szabad vélemény nyilvánítását maholnap békába nyúgözik, ahol a polgárság köz- és magánérdekeit lábbal taposztatják, ott szükség van a szabad polgárok dicsőítő Dicsőítő, mert ten-

des igazságügyi faktorokat a törvényes korlátok figyelembe vétele nélkül szabadon befolyásolhatnák, s nem maradna a polgárságnak semmi garanciája arra, hogy az erőszakoskodó kormány keze az igazságszolgáltatásba is el nem éri. —

— **Aicsiki Okirat hamisítók.** Szenzációs bűncselekmény foglalkoztatta az ősz folyamán Aicsik népet. Egy társaság Brassóban élő Szopos Józsefné szentimrei ingatlanait hamis szerződéssel elíratta. Ugy történt a dolog, hogy Virág Dénes Szopos Józsefné veje, Veress András és Deák Ignác szentsimoni lakosok összeegyeztek, hogy fölmennek Szentimrére Székely Sándor szentimrei lakoshoz s őt felkérlik egy szerződés megírására s eladóként Virág Dénes, inint Szopos Józsefné megbízottja, vevőként Deák Ignác fog szerepelni. A szerződést majd bekebelezetik, az ingatlanokra a Székelynép Banknál kölcsönt vesznek, ezt az ingatlanokra rábálatják s végül elárverezetik és a maradó vételáron megosztotnak. Így is történt, a szerződést kiállították, Virág Dénes Szopos Józsefné nevében elnyomta a keresztet, Virág Dénes és Veress András megtanulták a szerződést s másnap felvittek Szentmártonba s a tkvi hatóságnál benyújtották. Par nap mulva egy meghatalmazást készítettek, a melyben Szopos Józsefné felhatalmazza Virág Dénest az eladásra s nehogy a meghatalmazásban Virág Dénes írást megismerje a hatóság maguk mellé véve Veress György szentsimoni lakost felmentek Csikszentgyörgyre Bede József ismert okirathamisítóhoz, s őt 200 korona díjazás mellett megbízták, hogy a meghatalmazást másolja le. Bede József a másolatot is készítette, az eredetit azonban visszatartotta magánál, amíg a 200 koronás kötelezvényben ígért kötelezettségnek eleget tesznek.

Bede Józsefné a pénzre szükségévé lévén, lement Szentsimóra, s minthogy a társaság minden egyes tagja vonatkozott a 200 koronát megfizetni, beutazott Brassóba, s ott Szopos Józsefné vejének Bitai Pálnak „ön z e t l e n b á r t i s z i v e s s e g b ől”, saját szavait idézve, leleplezte a dolgot. A kir. törvényszék ez ügyben vádlottakat bűnösöknek mondotta ki az 1912. december hó 20-án megtartott főtárgyaláson, az okirathamisítás büntetésében, s őket 6 hónaptól 1 évig terjedő börtönbüntetésre ítélte. Ítélet jogerős

G S A R N O K.

Örök álmom.

A kis göth-ollár előtt a sötét ravatalon a pap-nevelő prokuktusa alusza álomtalan álmát. Sápadt tiszta arcán végtelen nyugalom. A kandeláberekben fel-fel lobban szeszliáng kekes világánál, mintha még egy felbeszakadt mosoly villanna át színelen ajkán.

A kis szacellumra, borzongató félmohály nehezíti. A lobogó láng csak a koporsó környékét világítja meg. A felér karingbe öltözött két szolozmazó klerikus olyan, mint két kísértet. Komor arcuk vibráló fényben ragyog s pompán egyhangúan hangzik ajkaikról a szóllár mint, mikor koporsót szegeznek be.

— Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam et secundum multitudine misericordiarum tuarum dele iniquitatem meam!

A kis házi kápolna zeg-zugaj halk, mormogó visszhangra kelnek. Az egyik kisap idegesen tekinget szerteszét. Fél. Alig két hét óta lakója a Szeminariumnak. Leike még félig a világra, a verőfényes gyönyörűség világé, melyet meg az imént úgy szeretett. Felzaklatott lelke kergette ide, ebbe a komor világba, mikor az ő ragyogó szívárványos világa romba dult.

Róvid és régi a története szeretett és csalódott. Örízte, ápolla a szellőtől is védte gyöngye virágját s még is letörte egy istentelen kéz. Meg sem merté csokolni. Félt, hogy lehetével letörli róla az ártatlanság himporát s jött egy másik, a ki kérelhetlenül telepte, elhervasztotta s aztán eldobta.

Az eldobott virág megakart halni, de ő megmentette. Minek mentette meg? Miért nem hagyta pusztulni? Csak azért, hogy látnia, éreznie keljen, milyen nyomorult az a másik elhez a neimes emberhez képest, kinek boldogságát, életét zuzta össze. kétsége című kinek közt ösztelverő fuldoklott:

— Ne vess meg! ne vess meg!

Nagyot lobban a láng, megrezdülnek a pálmá levelek élces léghuzat szalad végig a kis szentélyen. Mintha valaki kinyitotta volna az ajtót. Az őregbik klerikus mélyen el van merülve imájában. Nem először végezt ilyen szomorú officiumot. Komoly áhítattal ismerte meg, bosszus hangján.

— Dele iniquitatem meam!

A másik szeretne imádkozni, de nem tud. Úgy érzi, hogy lábujjhegyen közelleg valaki a koporsó felé. Hátan hideg borzongás fut végig. Hangja remeg, szíve lázasan ver. Kűnn a folyosó én kakukos órája éppen ejfűt őt. Minden ütessel mázsás kalapács zuhan le agyára. Még egy kínos, — félelmes hosszú óra! A fele a vigliláció!

Hosszu árny vetődik az oldala mellett felnyuló aranyos dór-oszlopra. Hátra akar tekinteni, nem bír. Nincs ereje hozzá. Szeme erőtlenné csúszdik le. Láz-as agya beépesíti a ravatal tájkéjét. Méllóságos alakok vonulnak el lelki szemei előtt. Püspökök fejkön infulával kezükben pástóralával; kötéllal övezett, durva csuhás barátok derekukon olvasóval fejük felett glóriával. Valamennyi átlátszó, mintha levegőből volna. Átszellemült tekintetűktől meg fagy a vére. Dideregve, fogycogva mormogja velük:

— Miserere mei deus!

A szellemek elvonulnak, khórus utolsó elmosódott ütemei már a más világról jönnek. Valahol a messzeségben magszóial egy láthatatlan orgona és bugya, pianissimo kíséri az elhaló zsolozsmát. Rémes gyönyörrel hallgatja a bánatos, zokogó, ismeretlen túlvilági melódiát. Nem is egyházi zene ez már. A haldköklő szerelem végtelen fájdalomának s az elmulásnak motívumai bugnak, nyögnek, siránkoznak benne...

Hirtelen vakító fényözön kápráztatja meg szemét. Ezer nap veri össze sugarait s új jelenségek kelnek ki az aranytengerből. Bájos imádságra keresztölt angyal-alakok hosszú, fényes ködből szóit szárnyakkal, állású fátol palástal. Apró kezük csilingelő virágot hint az utra. Érti a részegítő, mámorító illatot, mely csiklandozva járja át testét, lelkét. A menet közepén egy istennő lebeg. Főnséges, szelid, tiszta, mint a gyermekmosoly. Megismeri... Ó az... Szeme nem bírja meg a világságot. Befelul a csillagos édes boldogságba. A fény aranygombolyiá sűrűsödik. Az istennő ráveteli, szelid, fájdalmasan ragyogó szemével most is [azt mondja, amit akkor, a mikor utoljára látta:

— Ne vess meg!

Érti, hogy kezén fogad és ő követi. A fényben nincs árny. Együtt emelkednek föl, föl a végtelenségbe. Mind közelebb hallja a láthatatlan orgonát, a regnium himnuszba csap át, harsogva szólnak a meny tubái, ofikletjei, — az égi karok nászdzal zengenek. A légvont becsapja a szabellum ajtaját lezuhan a magasból. Álom volt az egész. Egy másik álom az álomban. Csak a bűnbánati zsolzár ritmusai kopognak tompán egyhangosan: miserere mei...

A kék láng rávigyorog, fölébredtél? A folyosó visszhangja rámordul: álmodál! A halott pedig mosolyog csöndesen: most is álmodál! Álmodjál tovább!

És ő szót fogad a halottnak. Erős már a lelke, hogy tovább álmodja az élet álmát.

... És valahol a távolban felszáradnak a bánatán virrasztó leányka könnyei: üdvözülten tárja ölelésre karjait, mert érzi, hogy ő — vissza jön.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Általános romlás.

Az új adótvény, melynek 1913. január 1-én kellene életbe lépni, főleg abban különbözik az előző rendszertől, hogy mindenkinek többet kell fizetnie. Ezzel szemben az a sovány vigaszunk marad, hogy a jövőben más-más címen fizetünk. Ebből eszidőszint aligha lesz valami. Az ország fővárosának a közgyűlésén olyan hangok szólahtak fel, hogy meg fogják tagadni az új adótvény végrehajtását, mert az romlásba dönti a kereskedőket, iparosokat és az alsóbb réposztályokat.

Az ország fővárosának példája bizonyára mély visszhangot fog kelteni a vidéki nagyobb városokban, a példa ragadó és a régi megyei ellentállásnak egy modernebb kiadású helyezik kiltatása

Vizonyaink máris nyomorúságosabbak minden elgondolhatónál, megszűnt a hitel, eltűnt a pénz, a esőkeresetek száma felszűkűt, napról-napra buknak azóli, kuláns cégek és a vizonyok közt jön az új adótvény, hogy folytassa a rombolás munkáját. Az érdekeltektől megszólaltatják frázis-harsonájukat, hangoztatják, hogy az új adótvény mennyire demokratikus. Nem tesz különbséget jövedelem és jövedelem közt. Mindegy, hogy ház, bánya föld, vagy ipar annak a forrása.

Kétes demokrázizmus ez! Mert mi szerintünk igen fontos az, hogy valaki egész napi véres verjétkével keresse a pénzt fűtőben, izomsorvasztó munkával, vagy egy kényelmes Iroda íróasztala előtt, kellemea hygienikus miliőben. Szerintünk fontos, hogy valaki egy vagyonszerző kulturalmunkából szerzi o

jövedelmét, avagy uzoraitöltet tart fenn. És amelyik cenzus ezt nem vezi figyelembe, az igazságtalan.

Az államháztartást mindenképpen fedezni kell. Az egyetlen probléma az, hogy mikép osszak el az adóterheket. Ezt az egyetlen megoldandó kérdést hibázta el az új adótvény, hogy azok az intézkedések, melyek a művelt, iparilag fejlett, közegősségek példás német társadalomban bovtáltak, a mi agrár államunkban a legégbőljobb igazságtalanságok! És eikailag megszűnyítő az agrárnemberre a reá néve kedvezőbb új adókulcs, ha ezt a kedvezést oly intézkedések ellensúlyozzák, miszerint a hálalok adója, ha üzletüket egyedül és gyalog folytatják 8 korona.

A duszagad és szegényember adója óriási aránytalanságban van adótvényünk szerint s ezért az nem is érdemi meg a progresszív nevet. Bizony az nem progresszív törvény, hanem a kedvezőbb gazdasági helyzetben levőknek a történelem minden szakaszában megújuló törekvése, hogy a birtokukban levő törvényhozási képességet a már is jogtalan társadalmi osztály még nagyobb megterhelésére használja ki. Ha a védelem frázisait szétbontjuk, mindössze azt konstatálhatjuk, hogy az az ótiki szegényérzlet, melyre céloztunk, csak problematíve létezik. Tényleg nem, már pedig ott, ahol nincs polgári-erkölcs érzése. ott nem is lehet várni semmit. Az eddigi nyomas és katasztrófális jellegű volt, hiszen a kereskedelmi körökben élőköl és gazdag cégek fizetési-köptelenségéről mint pozitív tényről beszéltek, amely események még eddigi bukásoknál is szenzációsabban fognak hatni. Ezeket az elszomorító eseményeket a laborumál is rosszabb bizonytalanság szűlte, mely azonkívül, hogy a nyugtalanságot a végsőkig fokozta és pusztulással fenyegetett minden ipart, kereskedelmet, egész Európa előtt alásta piacunk tekintélyét.

A budapesti tőzsde egynapos sztrájkot rendezett állítólag elnököse elleni ültetés céljából, a beavatottak azonban jól tudják, hogy a sztrájk azt a szomorú tényállást takarta, hogy a tőzsde életképtelen volt, nem volt pénz, nem akadt üzlet s a világra szóló bílmáztól kellett ezzel a trükkal megmenteni.

A városok kongresszusa, mely a közelmúlt napokban új össze Budapestten ugyancsak megdöbbenéssel tárgyalt az a körülményt, hogy mai viszonyok mellett olyan pusztítással fenyegető paragrafusok lépjenek életbe, mint az új adótvény. A betegáplási pótadók lehetetlen terheket rónak a városokra s az egész adótvény rendszere, kezdve az adókulestől az adminisztratív intézkedésekig, minden józan szociálpolitikának ellentmondanak. Azok, akik a törvényt megalkották nem számoltak azzal, hogy nem elég javaslatokat megnezavazni, mert vannak a lehetőségeknek hatara! A terminus ki kell tölteni, talán a jövőben inkább lehet vállalkozni a lehetetlenre, ezidőszent hiába rendelkezik a törvény: szükség törvényt bont. Érthető ez az állásfoglalás, hiszen a mai helyzet felelmetességét támogatja minden körülmény és mindenütt vigasztalan hírok fogadnak.

A tökeelvonás súlyát minden kereskedelmi ágazatban érezzük.

Ezek azok a körvonalak, melyek megelőzik az új adótvényt, melyet most akarnak életbe léptetni. Szomorú újvi ajándéka lenne a megbenult üzleti világnak, hiszen más években ilyontájt már hatalmasan hullamzótt az üzleti-élet, amely az évi forgalomnak a legjelentékenyebb részét képezte, ugyanarra, hogy ilyenkor a rendes körülmények között a személyzetet általánosan szaporítani szokták míg most a pangó üzem folytán személyzetük egy részét elbocsátani kénytelenek s így még e munkálatokkal növekedik a nem produktív emberek tömege, akik az általános szegénységnek mértéket fokozzák.

Növekszik a proletáriatus, meginog egy egész társadalmi osztály alapja, nem csoda, hogy a kiván dorfai statisztika ijesztően emelkedett, míg legújabbban minden kivándorlást be nem tiltott a miniszterium, ami által ide vannak ugyan küto a magyar rögűz, de existenciájukról gondoskodás nem történik. Ez azonban nem véd meg bennünket a megfogyatkozástól, hiszen a statisztikai hivatalnak most került nyilvánosságra az 1910. évi adatgyűjtemény, amely arról tesz tanuságot, hogy az egyke rendszer az egész országot kikezdte, de különösen az ijesztő arányokat öltött a legnagyobb vidéken. Ugyan mennyivel gyászosabb szám adatokkal szolgál, majd az utolsó két esztendő statisztikája és ugyan milyen kiltatások nyitják meg a következő esztendőt.

Gyökereosen megváltoztatott szociálpolitika állíthatja csak meg az általános romlást, amely módot ad az épkézláb embereknek, hogy dolgozhassanak, hogy produktív emberekkel lehessenek, hiszen nem lehet célja az államhatalomsnak, hogy koldusokká tezyo polgárait, hanem jöletüket és boldogulásuknak lehetőségét mozdítsa elő, hiszen a polgárok jölete az állam jölete.

Árverési hirdmény.

Alulirolt mint Tankó József Tankó Gergely Tankó Imre és Tankó Jánosné szűl. Bodor Ilona Gyimesfelsőfoki lakosok megbizottja ezennel közhírré teszem, hogy a nevezettek tulajdonát képező és csikszépvízi 1773, 3010 és 1765 számu tjkvben felvett és a természetben egy birtoktestet képező erdei kászáló len lévő és alább részletesen felsorolt kereskedelmi célokra alkalmas fenyőfa mennyiség Csikvármegye árvaszékének 4024—912. ár. szám alatt kelt engedélye alapján elárvereztetik.

Árverés alá kerül:

1. Az „Ugrapatak” mellékvölgyében 10 drb. 10 cm. mellmagasságu átmérőjű, 103 drb. 32 cm. mellmagasságu átmérőjű, 175 drb. 12 cm. mellmagasságu átmérőjű, 175 drb. 34 cm. mellmagasságu átmérőjű, 4 drb. 14 cm. mellmagasságu átmérőjű, 170 drb. 36 cm. mellmagasságu átmérőjű, 6 drb. 16 cm. mellmagasságu átmérőjű, 153 drb. 38 cm. mellmagasságu átmérőjű, 4 drb. 13 cm. mellmagasságu átmérőjű, 111 drb. 40 cm. mellmagasságu átmérőjű, 1 drb. 20 cm. mellmagasságu átmérőjű, 93 drb. 42 cm. mellmagasságu átmérőjű, 3 drb. 22 cm. mellmagasságu átmérőjű, 72 drb. 44 cm. mellmagasságu átmérőjű, 3 drb. 24 cm. mellmagasságu átmérőjű, 56 drb. 46 cm. mellmagasságu átmérőjű, 2 drb. 26 cm. mellmagasságu átmérőjű, 32 drb. 43 cm. mellmagasságu átmérőjű, 2 drb. 26 cm. mellmagasságu átmérőjű, 32 drb. 48 cm. mellmagasságu átmérőjű, 1 drb. 28 cm. mellmagasságu átmérőjű, 20 drb. 54 cm. mellmagasságu átmérőjű, 1 drb. 30 cm. mellmagasságu átmérőjű, s végül 19 drb. szintén 54 cm. mellmagasságu átmérőjű fenyőfa mennyiség.

2. Ezen fentebb megjelölt lamennyiség közép-átmérője átlag 15 cm. átmérűt, feldolgozható farsze átlag kitesz 275.070 m³.

Ezen erdőrészen még van legalább is 250 drb. komló korának való fa.

3. A „Bothavas” patakban fekvő erdőrészen 192. drb. 10 cm. mellmagasságu átmérőjű, 242 drb. 12 cm. mellmagasságu átmérőjű, 240 drb. 14 cm. mellmagasságu átmérőjű, 278 drb. 16 cm. mellmagasságu átmérőjű, 140 drb. 18 cm. mellmagasságu átmérőjű, 78 drb. 26 cm. mellmagasságu átmérőjű, 59 drb. 22 cm. mellmagasságu átmérőjű, 36 drb. 24 cm. mellmagasságu átmérőjű, 13 drb. 26 cm. mellmagasságu átmérőjű, 7 drb. 28 cm. mellmagasságu átmérőjű, 2 drb. 30 cm. mellmagasságu átmérőjű, 2 drb. 32 cm. mellmagasságu átmérőjű, 1 drb. 36 cm. mellmagasságu átmérőjű, végül 1 drb. 42 cm. mellmagasságu átmérőjű fenyőfa mennyiség.

A felmérés a magy. kir. erdőhivatal által eszközöltet és pedig olyanformán, hogy a kilhasználható és fentebb mértékszerint megjelölt lamennyiség átmérője kéreg nélkül számítottot ki.

Az árverés megtartására határnapul 1912. évi december hó 23-ik napjának d. e. 10 óraját tüzöm ki és pedig Csikvármegyei főszékházánál.

Az összes lamennyiség kiltatási ára 1960 kor. 36 fillér azaz Egyezerkilencszázhatvan korona 36 fillér, mely áron alul az erdő eladatni nem fog.

Mindazok kik ezen erdőrésen faállományára reflektálnak kötelesek 600 azaz Hatszáz koronát az árverést megelőző napon déli 12 órakorig irodámban befizetni, mert a szóbeli árverésen csak azok vehetnek részt, a kik a lenti összeget akár készpénzben, akár óadékképes értékpapirokkal leteszik.

Minthogy a társtulajdonosok között egy kiskoru is van az árverés csak az árvaszék jóváhagyása után fog jogerőre emelkedni.

Útőajánlatok nem fogadtatnak el, s illetve csak az esetben, ha az árverésen elért vételáron felül legalább 20 százalék többet ígértetik.

Bővebb felvilágosítást nyujt Csikvármegye árvaszéke és dr. Csedő András csikszeredai ügyvéd.

Kel Csikszeredán, 1912. évi december hó 6-án.

Dr. Csedő András
ügyvéd,
mint Tankó József és társai
megbizottja

Olcsó Butor
bevásárlási forrás Rákóci-utca
36. szám, Hajnó József-féle ház,
Csikszereda,
ahol finom fabutoroktól, vásári
festett butorig, valamint vasbutor
a legolcsóbb árak mellett kaphatók

Karácsonyi ajándékok és emléktárgyak

a legszebb választékban, olcsó árak mellett kaphatók :

Szvoboda Miklós könyv- és papirkereskedésében Csikszeredán [Sajátház].

BUTOR

dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű hutort, ebédő, uriszoba, szalon, kastély, háló, szanatorium- és penzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen ingyen prospektust. — Kroh lakás-berendező, Budapest, IV. Váci utca 8/v. Nem bankhitel. Váltó nem kell.

KERESÜNK

Vezérképviselőt

ELSŐRANGU

Smith Bros írógépek

elárúsítására Csikmegye területére kedvező feltételek mellett

Csakis feltétlenül elsőrendű cégek ajánlatait vesszük figyelembe.

SMITH BROS ÍRÓGÉPTELEP

Faragó Testvérek Budapest, IV. ker. Nagymező-utca 8. sz.

Háromhajtásos

Levelepapírok karácsonyi ajándékok nagy választékban kaphatók: Svzoboda Miklósnál Csikszeredán.

Madártani állomás Zsögödön.

Elvállalja magyarhoni madár és tojásgyűjtemények, vagy egyes darabok meghatározását, madarak szakszerű, természetű kiűtését. Megnyílt: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ

zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombita hanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékfal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner a „Hangszer-Király” ország-szerie elismert legelőnyösebb hangszerárúházában kapható, Budapest, Jászai körút 15. (Gyorsjavító műhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

A Csikszeredai TakarékpÉNZTÁR

minden betét után 1912. december 1-től kezdődőleg további intézkedésig

5 százalék

kamatot és az adót is fizeti.

Meghívók, névjegyek, esküvői-, eljegyzési kártyák csak a lapunk kiadói hivatalában legolcsóbban és legizlésebbent készülnek.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, ea. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsóaustraria, feltalálója a

WILHELM-féle TEÁNAK.

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, tiszten ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemmel nyilvánítani azon szolgálatát, mellyel a Wilhelm-féle tea az én fájdalmas reumatikus szenvedéseimet

megszüntette és ezert azoknak, kik ezen rettenetes betegségbe estek, ajánlom a tea használatát. 4 heti használat után nemcsak teljesen megszűnt a fájdalom, hanem dacára annak, hogy már 6 hét óta nem a teát, az egész testalkatrészem megjavult. En megvagyok győződve hogy mindenki, aki hasonló betegségben szenved, ezen tea használata által a feltalálót, Wilhelm Ferenc urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kiváló tisztelettel
Butschin-Sreifeld grófnó főhadnagy-neje.

Ára csomagonként 2 K, 6 csomag 10 K. Holgyógyászatban a drogeriában nincs, direkt kiküldés!

Üzleti jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű vidéki és helybeli vásárló közönségnek szives tudomására hozni, hogy a Karácsonyi szezonra megérkeztek üzletembe a legjobb minőségű csukorkák déli gyümölcsök, spanyol szőlő, tea, testtárgyak nagy választékban karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak nagyválasztékban küli- és belöldi tea-rumok, teák és finom borok kaphatók.

A nagyérdemű közönség számos látog. látását várni

POTOTZKY ANDOR,
fűszer- és csemegé-kereskedő Csikszeredén.

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Svzoboda Józseftől (Szultán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divatcikkeket, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó áraktól és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételkötelezettség nélkül is megtekintni.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Női Divatkalap

LEGSZEBB LEGOLCSÓB MATHÉ JÓZSEF kereskedésében Csikszeredán.

Hol az átalakítási munkálatok a legelső párizsi-bécsi módok után készülnek 24 óra alatt. Ugyiszintön gyászkalapok is. — Nemzetiszó áru kicsoréltatik. — Üzlet: Régi Köhid, Grünwald-féle üzlethelyiség.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgy-csőfolyás, kunkó, herold, hólyaghurut és idült fehérhólyás ellen. Meglepedően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ozzel egyidejűleg használva. — Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1-60 ehhez egy feckendező férfiának, vagy nőnek 1 korona 50 fill. — Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felilnulhatatlan hatású testszagpatárokur, reuma-, csusz-, fejt-, fogfájásnál és bőrvizkegységénél. 1 próba üvegbe 40 fl., 1 nagy üveg 1 K 50 fl.

Skribanek K. M. gyógyszerüzára a Keresztthez Temesvár, Erzsébetvárc, XIV. Hunyadi-ut 30. V. zont-eláre i. k. jöl üzlete.

Nagy Karácsonyi vásár

Pototzky Pál női és férfi gyermekdivat-üzletébe Csikszeredán (Saját ház).

Nagy választék magyar gyártmányu varrógép és gyermekjátékokban.

Legmegbízhatóbb bevásárlási hely!

Legmegbízhatóbb bevásárlási hely!

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Bécsi és budapesti körutamból hazatérve, szíves tudomására hozom a n. é. hölgyközönségnek, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utcában levő dohány-törsde mellett, a mai kornak megfelelő és a legkényesebb igényeket is kielégítő

Női kalap divattermet és modellek szerint fűzőkészítő műhelyt

nyitottam. Raktáron tartok párisi és bécsi modell-kalapokat, ugyszintén minden e szakmába vágó divatcikket. Elvállalom mindennemű kalapoknak izléses díszítését és átalakítását. Gyászkalapokat raktáron tartok. Mérték szerint készítek megfelelő módon: fűzőt, hátegyenesítőt és mell-tartókat; minden e szakmába vágó cikkek javítását és takarítását pontosan és jutányos árban eszközölöm. A t. hölgyközönség jóakaratu támogatását kérve és biztosítva a pontos kiszolgálásról, vagyok tisztelettel

Ligeti Samuné női kalap divatterme
CSIKSZEREDÁBAN.

Nuridsány Márton

női és férfi divatüzlete új helyiségében
Csikszeredán (a régivel szemben)

A legnagyobb választékban kaphatók az összes
női és férfi divatárak a legolcsóbb árban. —

Elismert, szolid bevásárlási hely.

Kéretik a címre ügynelni!

Filó Károly nagy temetkezési intézete, Csikszeredán, saját ház.

Nagy választék mindenféle temetkezési cikkekben, u. m.: érc- és fakoporsók a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kiállításban, szemfődelek könyök- és fejpárnák, harisnyák, gyászfátyolok, gyertyák és szalagok, gyászjelentések stb. stb.

Koszorúk és koszoru szalagok óriási választékban. Üvegfedelű érckoporsók kizárólagos raktára. Diszes gyászkocsik.

Temetkezéseket elvállal pontos kiszolgálás és szolid árszámítás mellett.

Mátrai Ignác

órász-, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga- Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legtökéletesebb, tiszta

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszereszi cikkek nagy választékban.

Otcsó árak!

—:—: Pontos kiszolgálás!

GÉPÜZEMŰ

asztalos vállalat

Csikszereda Vörösmartyu-
utca 21. szám.

Készít asztalos munkákat minden kivételben. Elvállalja faanyag kidolgozását asztalos mester uraknak szakkerü gépei által mérsékelt munkadíj ellenében

HIRDETÉSEKET

ötös ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

POHARAS

Legjobb sör

SÖR

a „Pilseni Ósforrás“

Csikvármegye területén
egyedüli elárúsító hely Csikszeredában:

özv. Nagy Istvánné Zöldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható.

ÉRTESETES.

Tudomására hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

cserépkályhákból.

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűz helyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűrdőkádák és eszfaburkotok kirakását fajenc porcellánból és minden e szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. Vidékre is kelő felvilágosítást nyújtok. Ertekezni lehet MICHNA REZSŐ és VEJE cégnél Csikszeredában.

A nagyérdemű közönség szíves partfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC cserépkályhás.

CSEH ISTVÁN

mészáros és hentes CSIKSZEREDA.

Naponta frissen vágott marha, borjú és sertés hus, saját készítményű felvágottak, sonka, kolbász és tormás virstli.

Szalonna és zsír nagyban és kicsinyben.

Pontos kiszolgálás.

„Styria-Universal“

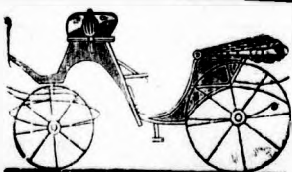
Kötőgépek

megmunkálnak minden és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen. Árjegyzék kinyomtatva.

Részlet fizetésre is.

Képviselők kerestetnek.

STYRIA-kötőgépgyár, Graz, III.

SZABÓ FERENC

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szíjgyártó üzlete

Csikszereda, Mikó-utca 16 sz.
(Saját ház.)

Kocsigyártó, nyerges, fényezési munkák, ugyszintén kárpitos, butorbelvázas és díszítési munkák, matrácok és paplanok; kész kocsik, szekerek, szánok és mindenféle töltött és töltetlen butorok, a lehető legjutányosabb árakért; esetleg részletfizetés mellett is kaphatók. Saját készítményű fényfotóelek, ruganyos matrácokkal, elegáns falakkal, valamint kocsik ülőselek stb. Állandó raktáron. Egyedüli bizonyítványi raktár a Lukács hámfűző- és inprezáló zsíradékok feketé és naturszínben.

Kellemes üdítő ital

a Hosszuasszói Erzsébet SAVANYUVIZ

1 literes palackban 10 fillér. Megrendelhető:

A Hosszuasszói forrás

kezelőségénél Csikszeredán.